
THE IMAGE OF DRAGON IN VIETNAMESE CULTURE

Nguyen Thi Huong

Thanh Hoa University of Culture, Sports and Tourism

Email: nguyenthihuong.hssv@dvttdt.edu.vn

Received: 05/01/2024

Reviewed: 10/01/2024

Revised: 12/01/2024

Accepted: 26/01/2024

Released: 31/01/2024

Dragon is a special image with an important position in the culture and beliefs of the Vietnamese people. In the bustling sounds of heaven and earth celebrating the Year of the Dragon, with the image of the dragon flying across the sky, everyone joyfully looks forward to the hope of a new future. The coming spring seems to prompt the mind to go back to the past to find the ancient origin of the Dragon. In the minds of Vietnamese people, the image of the dragon is always a sacred symbol. Therefore, paper discusses some features of the dragon concept in Vietnamese culture.

Key words: Folk culture; Dragon.

---

1. Giới thiệu

Rồng là một trong 4 con vật linh thiêng theo quan niệm của người Việt (Long, Lân, Quy, Phụng). Chính vì vậy, rồng có vị trí đặc biệt trong văn hóa, tín ngưỡng của người dân Việt Nam. Hình tượng rồng hiện diện đa dạng trong mọi mặt đời sống từ văn hóa, văn học, hội họa, kiến trúc, điêu khắc cho đến tín ngưỡng, sinh hoạt lễ hội...

Tuy là con vật không có thật nhưng trong đời sống tinh thần của người Việt, rồng đã được hình tượng hóa mang tính chất biểu trưng, ước lệ, là một con vật linh thiêng không chỉ gắn với các lễ hội cầu mưa, cầu mùa màng tươi tốt, bội thu mà còn là con vật của sự thể hiện vương quyền trong các triều đại phong kiến Việt Nam. Trong bài viết này, tác giả mong muốn những tư liệu được kế thừa và cho phép của Nhà nghiên cứu Trần Lâm Biền cùng những nghiên cứu của tác giả một lần nữa được gửi gắm tới độc giả nhân dịp xuân Giáp Thìn 2024.

2. Tổng quan nghiên cứu vấn đề

Đã có nhiều công trình nghiên cứu đề cập đến các vấn đề về hình tượng rồng trong văn hóa, mỹ thuật, điêu khắc, kiến trúc... Trên cơ sở tìm hiểu các tài liệu đã có, từ đó nhận diện những hướng nghiên cứu của người đi trước, kế thừa các kết quả nghiên cứu ấy đồng thời tìm ra các khoảng trống khoa học còn đang bỏ ngỏ để tác giả triển khai trong bài viết này. Trong quá trình nghiên cứu tư liệu, tác giả đã có cơ hội tiếp cận một số tài liệu tiêu biểu sau đây:

Giáo sư sử học Lê Văn Lan chia sẻ về từ “rồng” bắt đầu bằng phụ âm rung là "r". Từ "rồng" là sự đơn âm tiết hóa và được bảo lưu ở vùng Tây Nguyên. Sách *Lĩnh Nam chích quái* (1492) dựa vào truyền thuyết thời Hùng Vương: Lúc ấy dân sống ở ven rừng xuống nước đánh cá, thường bị giồng giao long làm hại (...) lấy mực xăm mình theo dạng thủy quái. Từ đó dân không bị tai hoạ giao long nữa.

Đặc biệt, rồng là hình tượng thường được nhắc nhiều trong các công trình điêu khắc, hội họa. PGS.TS. Lê Văn Tạo trong công trình *Mỹ thuật và kiến trúc Việt Nam* sau khi đã điễm qua các công trình tiêu biểu về kiến trúc và điêu khắc Việt Nam qua các thời kỳ đã đưa ra quan điễm “Người Việt Nam cho dù thuộc tầng lớp nào, tôn giáo nào đều tự nhận mình là “con Lạc - cháu Rồng” và xem Hùng Vương là tổ tiên của mình.”¹

Trong bài viết *Linh vật – ý nghĩa biểu trưng từ hướng tiếp cận của thành ngữ* của tác giả Hoàng Thị Thanh Bình đã đề cập đến ý nghĩa biểu trưng của một số linh vật từ hướng tiếp cận của thành ngữ Việt, trong đó bài viết khẳng định “Đứng đầu trong các linh thú được người Việt tôn vinh là “tứ linh”, gồm: long (rồng) - lân (kỳ lân) - quy (rùa) - phụng (chim phượng). Trong ý thức của người Việt, rồng được coi là vật tổ của cư dân nông nghiệp trồng lúa nước. Truyền thuyết cổ đại Việt Nam vẫn tự coi mình là “con rồng cháu tiên” (quốc tổ người Việt là Rồng - Lạc Long Quân), và thậm chí vua Trần Nhân Tông, năm 1299 còn dặn con mình xăm trổ hình rồng, thích hình rồng vào đùi để chứng tỏ không quên nguồn cội. Như vậy, con rồng là biểu tượng cho sự cao quý và linh thiêng.”²

Có thể thấy đã có nhiều công trình nghiên cứu về hình tượng rồng. Các bài viết trong lĩnh vực mỹ thuật, hội họa và kiến trúc chú ý nhiều hơn đến việc khắc họa ngoại hình, kiểu dáng đặc trưng của rồng. Về ý nghĩa hình tượng rồng cũng đã có một số công trình đề cập tới nhưng chưa đi sâu phân tích hình ảnh linh vật này qua các triều đại. Chính vì vậy, bài viết hướng tới nghiên cứu hình tượng rồng gắn liền với tiến trình lịch sử, những dấu mốc quan trọng qua các triều đại sẽ là vấn đề được tác giả khai thác, tìm hiểu và lý giải trong bài viết này.

3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

Để đạt được mục tiêu của bài viết đề ra, tác giả kết hợp các phương pháp nghiên cứu khác nhau. Đặc biệt, bài viết sử dụng nguồn thông tin và số liệu thu thập từ sách, báo, tạp chí chuyên ngành có uy tín về vấn đề nghiên cứu đã được công bố làm khung lý thuyết nền tảng cho bài viết. Từ đó làm bật lên và hướng đến mục tiêu của bài viết là nhằm làm sáng tỏ quan niệm về hình tượng rồng trong suốt chiều dài văn hóa Việt.

Đồng thời, để làm rõ hơn vấn đề nghiên cứu tác giả còn dựa trên cơ sở pháp lý là các văn bản quy phạm pháp luật của nhà nước quy định về công tác bảo tồn di sản. Mặt khác, phương pháp chuyên gia cũng được tác giả chú ý sử dụng để đảm bảo thực hiện tốt mục tiêu bài viết đã đề ra.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Vài nét về hình tượng

---

¹ Lê Văn Tạo (2012), *Mỹ thuật và kiến trúc Việt Nam*, Nxb Thế giới, tr.8

² Hoàng Thị Thanh Bình (2024), *Linh vật - ý nghĩa biểu trưng từ ngữ tiếp cận của thành ngữ*, Tạp chí Khoa học Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa, số 3, tháng 11/2024.

Rồng gắn với mưa thuận gió hòa, ước vọng của nền kinh tế nông nghiệp, nên rất nhiều cư dân phương Đông và Đông Nam Á đều tôn trọng và cố đi tìm con rồng nguồn cội của mình. Nhưng, theo cổ GS. Từ Chi thì khởi đầu con rồng là một sản phẩm liên quan đến bầu trời, nó được nảy sinh từ thời nguyên thủy với cư dân quan tâm đặc biệt tới chiêm tinh học. Ông nói rằng: rồng xuất phát từ vùng Trung Cận Đông. Khởi đầu là con rắn Mutx-hutx (con rắn bóng loáng). Người nguyên thủy nhìn nhận chữ bóng loáng như đã ẩn chứa trong đó một sức linh nhất định. Với sức mạnh khởi nguyên hội tụ bởi sinh lực của đất trời, con rắn này khi tiến về phía Bắc nó trở nên hung dữ, luôn đem tai họa đến cho con người, nhưng đi về phía Nam và vùng Đông Nam Á nông nghiệp, mặc nhiên nó là một linh vật gắn với hạnh phúc của con người, đặc biệt là những cơn mưa, bệ đỡ cho những vụ mùa bội thu. Người ta có thể nhận thấy con rồng phương Nam ấy dưới dạng con rắn vĩnh cửu Vasuki hay Naga có nhiều đầu - là chủ của mưa, nguồn nước, sông ngòi và đại dương mênh mông. Ở thời nào nó cũng hội nhập với tôn giáo, tín ngưỡng để trở thành một linh vật hỗ trợ cho thế giới đó. Nó là vật cưỡi của thần bảo tồn Visnou, là những con thuyền đưa đức Phật đi khắp nơi để “*hoàng dương đạo pháp*”. Nhiều người cho rằng, chính con rồng của Phật giáo đó ít nhiều mang bóng dáng con rắn Naga đã cùng đạo Phật đến với người Việt.

Song dù có lý giải thế nào về nguồn gốc rồng thì trong tâm thức của con người đây là linh vật, là bản mệnh của thần, là biểu tượng của nhất nguyên vũ trụ, hội tụ cả âm - dương, trời - đất, có ảnh hưởng và chi phối mạnh mẽ tới nông nghiệp lúa nước. Chính vì vậy, trong đời sống dân gian của nhiều quốc gia, rồng được thể hiện rất phong phú: múa rồng trên sân đình vào các dịp hội hè, lễ tết; trò chơi rồng rắn lên mây của trẻ con; rồng trong tranh dân gian Đông Hồ, rồng trên giấy điệp...

Trong suốt chiều dài lịch sử, con rồng luôn gắn bó, hiện diện trong đời sống văn hóa, tâm linh của các dân tộc, trong đó có dân tộc Việt; là biểu tượng của những phẩm chất cao đẹp, của sức mạnh và niềm tự hào dân tộc của người Việt qua các thời kỳ lịch sử. Có thể nói, hình tượng rồng trong văn hóa dân gian luôn tượng trưng cho sự cao quý và linh thiêng đồng thời cũng là biểu tượng văn hóa độc đáo của dân tộc.

4.2. Hình tượng rồng trong văn hóa Việt

Khi giành được quyền tự chủ với ý thức giải Hoa về tư tưởng văn hóa, dân tộc ta dưới thời Lý đã sáng tạo ra một con rồng, mà rõ ràng, nó như gắn gũi với con rắn thần, để có Thăng Long là rồng bay lên, đem nguồn vui đến cho toàn cõi Việt ở đương thời mà trên đất xứ Thanh là những con rồng được chạm trên đá tại chùa Sùng Nghiêm Diên Thánh (Hậu Lộc). Nhiều người cũng đã từng nói, khi ý thức dân tộc được khẳng định hơn, thì chính vua thời Lê sơ (thế kỷ 15), xuất phát từ đất Lam Kinh xứ Thanh khi đuổi được giặc Minh ra khỏi đất nước đã nhập mình với trời, là con của trời, để cai trị đất nước, như muốn ngang hàng với đại quốc Hán. Đến đời vua kế nghiệp là Lê Thánh Tông thì như có Hạ Long, ở một tỉnh lớn vùng ven biển biên giới. Ở đây, vượt qua những huyền thoại, người ta còn nhận thấy đó là sự khẳng định về chủ quyền trên mảnh đất này. Bởi Hạ Long có nghĩa là Vua tới đó, với một bằng chứng cụ thể là tấm bia ma - nhai khắc bài thơ của nhà vua trên vách núi. Rồi con rồng cứ thế theo bước đường đi của dân tộc và có mặt trong suốt mọi thời kỳ lịch sử. Có thể nói

rằng, về hình thức đây là một linh vật tuy không có thật, nhất là trong đối sánh với 12 con giáp, nhưng với một quyền năng vô biên và được sáng tạo bởi một tư duy liên tưởng của tổ tiên ta thì con rồng thời Lý là một sự tổng hòa sức mạnh của cả vũ trụ nông nghiệp và sức mạnh của các con vật ở đương thời. Phân tích một cách đơn giản người ta cũng có thể thấy được nền cơ bản của đầu rồng đã như bắt nguồn từ đầu voi.

Chính vì vậy, nhiều người cho rằng hình tượng rồng trong văn hóa Việt Nam được đề cập tới nhiều nhất là rồng thời Lý, hình tượng rồng thời này “Phần lớn là hình chạm rồng nhỏ dài mười phân nằm trong một số đồ án hình tròn, thoi, chữ nhật, lá đề, nửa lá đề. Đặc điểm rồng Lý là đầu to, bờm tóc bay, răng nanh cuộn xoắn với môi, có đường viền thành chiếc mào phập phồng như ngọn lửa, mũi như đoạn vòi co dãn, lông mày cuộn vòng lên cả hai đầu và cạnh đó là hình trang trí chữ S. Thân rồng tròn trịa, dài nhỏ, uốn thất hình sin, nhiều vân xoắn xung quanh tượng cho tinh tú, mây mưa. Rồng có 2 chân trước lệch nhau, 2 chân sau mọc đứng đối”¹. Chẳng hạn, tại chùa Phổ Minh, trong cụm kiến trúc này có tòa thượng điện 3 gian rộng lớn, xếp theo hình chữ “công” bộ cửa gian giữa nhà tiền đường gồm 4 cánh bằng gỗ lim, to dày, chạm rồng, sóng nước, hoa lá và văn hoa hình học. Hai cánh ở giữa chạm đôi rồng lớn châu mặt trời trong khuôn hình lá đề.

Trong một chừng mực nào đó, suốt từ vùng châu Phi xích đạo với bức bích họa của người Bô - si - man cho thấy con voi là biểu tượng của mưa, và tinh thần ấy cũng tràn đầy trên bầu trời Ấn Độ, để có thần Ghanesa thông minh với sức mạnh vô biên và là con của thần nông nghiệp Siva. Bao quanh đầu rồng thời Lý là những biểu tượng gắn với sấm chớp, như khẳng định ngay từ khi xuất hiện, rồng đã là chủ của nguồn nước. Điều đó càng được khẳng định hơn khi thân rồng được lượn một cách đều đặn với những cung tròn, gần như khép kín, nhỏ dần, như hình ảnh ở trên cao nhìn về dòng sông uốn lượn đến tận chân trời. Người đương thời còn đưa vào đó những cái chân của loài bò sát được cường điệu hóa và những móng chim ưng. Các nhà nghiên cứu cho biết rằng, con rồng thời Lý chưa có sừng, tai, mũi và cũng chưa bao giờ thấy rồng thời Lý châu mặt trời. Bộ cục ấy có hình thức thống nhất trong tất cả rồng thời Lý kể cả ở chùa Sùng Nghiêm Diên Thánh. Rồng thời Lý hầu như chỉ gắn với cung đình và những di tích liên quan đến vua. Ý thức này còn tồn tại tới tận đầu thế kỷ 14 dưới thời Trần. Chỉ sau cuộc chiến tranh chống Nguyên, với sức dân mạnh như sức nước, đồng thời tầng lớp nhà Trần mang hương sắc tự do của biển cả vào sâu trong đất liền, đương thời cũng là lúc đạo Nho khá phát triển và nhiều ngôi chùa đã trở thành trung tâm văn hóa của làng xã. Đó là những điều kiện để con rồng trở về với kiến trúc trên nhiều ngôi chùa của làng, dù cho ít nhiều đã chịu ảnh hưởng của Trung Hoa, để yếu tố “*thú*” nảy sinh, như đã xuất hiện sừng nai, tai thú, lưng võng kiêu yên ngựa.

Song, tới khoảng thế kỷ 15, sự tranh chấp quyền chủ nhân đối với rồng giữa tầng lớp thống trị và nhân dân đã chín muồi nên rồng được phân hóa, để có một sự quy định rõ rệt, rồng 5 móng gắn với vua. Ở thời kỳ này, mà điển hình nhất là rồng Lam Kinh, đã có một sự quy định rõ ràng trong tạo hình, rồng có mắt quý (tròn như hòn bi nằm trong hốc mắt) lông mày răng cưa, sừng nai,

---

¹ Lê Văn Tạo (2012), *Mỹ thuật và kiến trúc Việt Nam*, Nxb Thế giới, tr. 69.

tai thú, trán lạc đà, mũi sư tử, mõm dài, đao mắt kiêu râu cá trê lượn nhẹ bay ra phía trước hoặc một trước một sau, rồng có cổ rắn, vẩy cá chép, chân cá sấu, móng chim ưng...

Một con rồng điển hình nhìn thấy ở ngay trên trán bia Vĩnh Lăng, có thể nói, đây là một con rồng có mặt nhìn chính diện (rồng ngang theo kiểu nói ngày nay) ở trung tâm, thân uốn bao quanh. Rồng được nằm trong một khung tròn và tất cả được đặt trong một khung vuông tương ứng. Có ý kiến cho rằng hình thức thể hiện này như ngàem khẳng định ở đó vua là Thiên tử - tức con trời, nên ở giữa bầu trời (khung tròn), xòe tay 5 ngón rồi quắp 5 móng lại như mang ý thức quản lý 5 phương (Đông, Tây, Nam, Bắc, Trung phương) tức toàn thiên hạ, tượng trưng bằng khung vuông (đất). Ý nghĩa triết học còn được đẩy cao hơn nữa ở mặt cạnh bên tấm bia của bà Ngô Thị Ngọc Giao (cũng tại Lam Kinh) trong bố cục đó có một con rồng lớn chạy từ bên trên xuống rồi ngóc đầu lên, điểm xuyết trên nền rồng là những khối u tròn hờ, như thân con nòng nọc uốn lại, nó chỉ như biểu hiện cho yếu tố âm hoặc dương mà chưa kết hợp lại với nhau để trở thành vòng tròn Lương Nghi. Phía dưới bố cục này là đám mây cuộn, tiếp tới là hệ thống tam sơn như là một gạch nối giữa trời (mây) với đất và nước (được biểu hiện là những làn sóng ở dưới cùng). PGS.TS. Lê Văn Tạo đã đưa ra một nhận xét rất đáng quan tâm, ông cho rằng: *hiện tượng con rồng với những yếu tố âm và dương như kể trên là biểu hiện của bầu trời khởi nguyên chiếm một tỉ lệ rất lớn. Còn bầu trời của cõi Sa - bà chỉ là phần từ đám mây cuộn xuống đến đất và nước, với trục vũ trụ là hòn tam sơn.* Ý kiến trên khiến chúng ta phải suy nghĩ nhiều, song đó là một nhận định khoa học rất đáng trân trọng, nó được kết tụ bởi kiến thức của một nhà nghiên cứu cộng với tâm hồn của một người nghệ sĩ.

Về tính chất triết học giữa rồng và vũ trụ hầu như chỉ được chạm khắc trên đá của Thanh Hóa, trên trán tấm bia đền thờ Lê Hoàn có hình ảnh rồng phủ lên "vũ trụ", trong đó mặt trời rất nhỏ ở trung tâm, 4 phía là từng nửa bông cúc tượng trưng cho tinh tú. Theo ý kiến của nhà nghiên cứu Trần Lâm Biền hiện tượng này chỉ duy nhất có ở nhất Thanh Hóa. Đối sánh với hình tượng này thì trên bia chùa Kiên Lao (Nam Định) rồng lại uốn thân xuống để đội mặt trời trong thế âm dương đối đãi.

Từ thế kỷ 17, để phản ánh khát vọng, ước muốn về cuộc sống tốt đẹp, bền bỉ và trường tồn, hình tượng con rồng đã đi sâu vào tâm thức người Việt nhiều hơn. Đó là những con rồng có mặt khắp trên toàn đất nước, mà ở xứ Thanh chúng ta như nghe thấy tiếng thì thầm vọng về từ thời quá khứ ở Bảng Môn Đình (Hoàng Lộc - Hoàng Hóa), đền thờ Trần Khát Chân (Vĩnh Thịnh - Vĩnh Lộc) và hầu như rất nhiều đình, đền, chùa (của thế kỷ 16,17,18). Các nhà dân tộc học văn hóa trên thế giới thường cho rằng, mưa là tinh dịch của trời cha tràn vào lòng đất mẹ cho muôn loài sinh sôi, mà rồng là biểu tượng của mây trời, nguồn nước nói chung. Cho nên, nó trở thành một con vật vừa gần vừa xa, vừa thiêng liêng vừa trần gian để như làm cha hoặc mẹ của muôn loài. Với tư duy mệnh mông ngang tầm trời đất của người xưa được biểu hiện ra bằng tạo hình, bằng nghệ thuật chạm khắc nên chúng ta thường gặp nhiều thú nhỏ leo trèo trên râu rồng. Hình thức ấy như là một sự đặt cược của người xưa với đấng thiêng liêng, rằng: *Hỡi vị thần cao cả được chúng tôi thờ đây, hãy theo gọi ý này mà nổi sấm lên, gọi mây đến, cho mưa xuống để chúng tôi có những vụ mùa bội thu.*

Ngày xuân, nhiều lễ hội xưa ở xứ Thanh còn có hiện tượng múa rồng. Trong sinh hoạt đó thường kèm theo một hồ vàng để rồng như tầng trên, hồ như tầng dưới tạo thành một cặp phạm trù âm - dương đối đãi. Trong đó, người đương thời cũng nghĩ tới rồng là biểu tượng của học vị tiến sĩ, hồ là biểu tượng của cử nhân. Sự vận vũ đầy sinh lực của con rồng bầu trời và con hồ ở dưới mặt đất ngoài việc gắn với hạnh phúc no đủ thì còn như một lời dạy dỗ rằng “*Phi trí bất hưng*”. Bởi người xưa đã nhìn thấy trí tuệ là khởi đầu cho mọi thành công.

5. Thảo luận

Trong kiến trúc đình, đền, chùa xưa, nơi nào cũng gặp hình tượng rồng và ý nghĩa của nó trải dài theo thời gian, không gian, đi vào mọi tâm hồn người Việt để tới nay hình tượng rồng vẫn là một vẻ đẹp của bản sắc văn hóa dân tộc. Nếu như quan niệm truyền thống, con rồng tượng trưng cho sức mạnh của đấng tối cao, quyền năng thì một điều rất độc đáo trong quan niệm của người Việt ngày nay, rồng không còn là con vật độc tôn của vua chúa mà rất gần gũi gắn liền với cuộc sống đời thường của người dân. Chúng ta bắt gặp hình ảnh con rồng được dùng để trang trí tại những nơi linh thiêng, thể hiện tấm lòng tôn kính như đình, chùa, đền, miếu... nhưng cũng có thể gặp hình ảnh con rồng trong các dụng cụ sinh hoạt, các trò chơi của người dân hôm nay.

6. Kết luận

Trong suốt chiều dài lịch sử của dân tộc, kể từ thời các vua Hùng dựng nước đến nay, người Việt vẫn luôn tự hào mình là con rồng cháu tiên. Do đó, con rồng luôn hiện diện trong đời sống văn hóa, tinh thần của dân tộc Việt với biểu tượng cho phẩm chất cao đẹp, tiềm tàng và niềm tự hào dân tộc của người Việt qua các thời kỳ lịch sử. Hơn hết, con vật linh thiêng này là tổng hợp của trí tuệ, tín ngưỡng, niềm tin, lý tưởng, nguyện vọng, sức mạnh. Hình ảnh con rồng đã ăn sâu vào tâm thức của người Việt Nam.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Trần Thị An (2016), *Bản sắc xứ Thanh - nhìn từ cội nguồn văn hóa truyền thống*, Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam, số 4 (101).
- [2]. Trần Lâm Biền (2011), *Trang trí trong mỹ thuật của người Việt*, Nxb Văn hóa Dân tộc.
- [3]. Trần Lâm Biền - Trịnh Sinh (2011), *Thế giới biểu tượng trong di sản văn hóa Thăng Long - Hà Nội*, Nxb Hà Nội.
- [4]. Hoàng Thị Thanh Bình, *Linh vật – ý nghĩa biểu trưng từ ngữ tiếp cận của thành ngữ*, Tạp chí Khoa học Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa, số 3, tháng 11/2024.
- [5]. Phan Đại Doãn (1998), *Những vấn đề lịch sử Thanh Hoá thời Lê*, đăng tại Kỷ yếu Thanh Hóa thời Lê - Ban Nghiên cứu và Biên soạn lịch sử, Thanh Hoá.
- [6]. Chu Quang Trứ (2002), *Văn hóa Việt Nam nhìn từ Mỹ thuật*, Nxb Mỹ thuật.
- [7]. Lê Văn Tạo (2012), *Mỹ thuật và kiến trúc Việt Nam*, Nxb Thế giới.
- [8]. Viện Khảo cổ học (1997), *Nghệ thuật điêu khắc Việt Nam thời Lý và thời Trần*, Nxb Khoa học xã hội.

HÌNH TƯỢNG RỒNG TRONG VĂN HÓA VIỆT

Nguyễn Thị Hương

Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa

Email: Nguyenthihuong@dvttdt.edu.vn

Ngày nhận bài: 05/01/2024

Ngày phản biện: 10/01/2024

Ngày tác giả sửa: 12/01/2024

Ngày duyệt đăng: 26/01/2024

Ngày phát hành: 31/01/2024

Rồng là một hình tượng đặc biệt có vị trí quan trọng trong văn hóa, tín ngưỡng của dân tộc Việt Nam. Trong âm thanh rộn ràng của đất trời mừng xuân Giáp Thìn, con rồng “vũ trụ” đang bay lượn trên khắp bầu trời, người người đều hân hoan hướng tới ước vọng về một sự đổi mới. Tiếng gọi xuân như thúc giục cho tâm tư ngược về quá khứ để tìm về nguồn gốc xa xưa của linh vật này. Trong tâm thức người Việt, hình ảnh rồng luôn là một biểu tượng thiêng liêng. Chính vì vậy, trong bài viết này, tác giả xin đề cập vài nét về hình tượng rồng trong văn hóa Việt.

Từ khóa: Văn hóa dân gian; Hình tượng rồng.